

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ส่วนแผนงานและวิชาการ โทร. 0-2277-1866

ที่ นร 0207.01/ว 2166

วันที่ 7 กันยายน 2553

เรื่อง คู่มือปฏิบัติงานกระบวนการผลิต/เผยแพร่สปอตและรายการวิทยุกระจายเสียง

เรียน ผอ.สปช.1-8

ตามที่ กพร.กปส. ได้มอบหมายให้ สวท.เป็นหน่วยงานเจ้าภาพจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการผลิต/เผยแพร่สปอตและรายการวิทยุกระจายเสียง ซึ่งเป็นกิจกรรมหลักที่ 1 ในแผนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) หมวด 6 การจัดการกระบวนการ นั้น

ในการนี้ สวท. ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการผลิต/เผยแพร่สปอตและรายการวิทยุกระจายเสียง ของ สปช.1-8 และ สวท.ส่วนกลาง มาสรุปรวมเป็นคู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการผลิต/เผยแพร่สปอตและรายการวิทยุกระจายเสียง ฉบับที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ประโยชน์ต่อไปด้วย
จะเป็นพระคุณยิ่ง

(นางเดือนใจ สิ้นสุรงค์)

ผอ.สวท.

คู่มือปฏิบัติงาน

กระบวนการผลิตและเผยแพร่

สปอต/ รายการ

โดย

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

สารบัญ

หน้า

➤	วัตถุประสงค์.....	1
➤	ขอบเขต.....	1
➤	คำจำกัดความ.....	2
➤	หน้าที่ความรับผิดชอบ.....	3
➤	ผังกระบวนการทำงาน (Work Flow).....	4
➤	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน.....	6
➤	มาตรฐานงาน.....	8
➤	ระบบติดตามประเมินผล.....	8
➤	เอกสารอ้างอิง.....	9
➤	แบบฟอร์มที่ใช้.....	9
➤	ภาคผนวก.....	10

*****

วัตถุประสงค์

คู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้รับผิดชอบด้านการผลิตรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ใช้เป็นแนวทางในการผลิตรายการเพื่อการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ทางวิทยุกระจายเสียง ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

*****

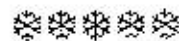
ขอบเขต

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รับนโยบาย และกำหนดแนวคิด ขอบเขตในการจัดทำผังรายการ ทั้งการกระจายเสียงในประเทศและต่างประเทศ คู่กระบวนการผลิตรายการเพื่อเผยแพร่ออกอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถติดตามประเมินผลได้

😊😊😊😊😊

คำจำกัดความ

- สปลต** ➔ เสียงซึ่งประกอบด้วยข้อความที่เขียนเพื่อสนองวัตถุประสงค์ทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านการบันทึกเสียงเรียบร้อยแล้ว เพื่อนำไปออกอากาศตามสถานีวิทยุต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนการวางสื่อในลักษณะของไฟล์เสียง และแผ่นข้อมูล (CD) แล้วแต่ชนิดของการใช้งานและความต้องการของแต่ละสถานี (ความยาว 30 วินาที เป็นความยาวที่ทุกสถานีเป็นมาตรฐาน)
- รายการ** ➔ เสียงที่ผ่านกระบวนการวางแผน กำหนดรูปแบบ เนื้อหาและดำเนินการตามนโยบายของทางสถานีฯ เพื่อออกอากาศให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟัง ทั้งด้านข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิง โดยมีกำหนดเวลาการออกอากาศที่เหมาะสม
- โตเคิล** ➔ เสียงที่ใช้เปิดนำเข้ารายการเป็นประจำ
- จิงเกิ้ล** ➔ เสียงสั้น ๆ ที่มาพร้อมกับท่วงทำนองเร้าใจชวนให้จดจำและติดตาม
- ผู้รับบริการ** ➔ หน่วยงานภายนอกที่ขอความอนุเคราะห์หรือจ้างผลิตสปลต/ รายการ
- SEVER** ➔ เครื่องที่ใช้บริการเก็บข้อมูล และแบ่งปันข้อมูล (Share) แก่เครื่องอื่นๆ ให้มีสิทธิ์การใช้แฟ้มข้อมูล (File) เช่น ฐานข้อมูลบนเครือข่าย (Database) เพื่อออกอากาศให้เกิดประโยชน์กับผู้ฟัง ทั้งด้านข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิง โดยมีกำหนดเวลาออกอากาศที่เหมาะสม

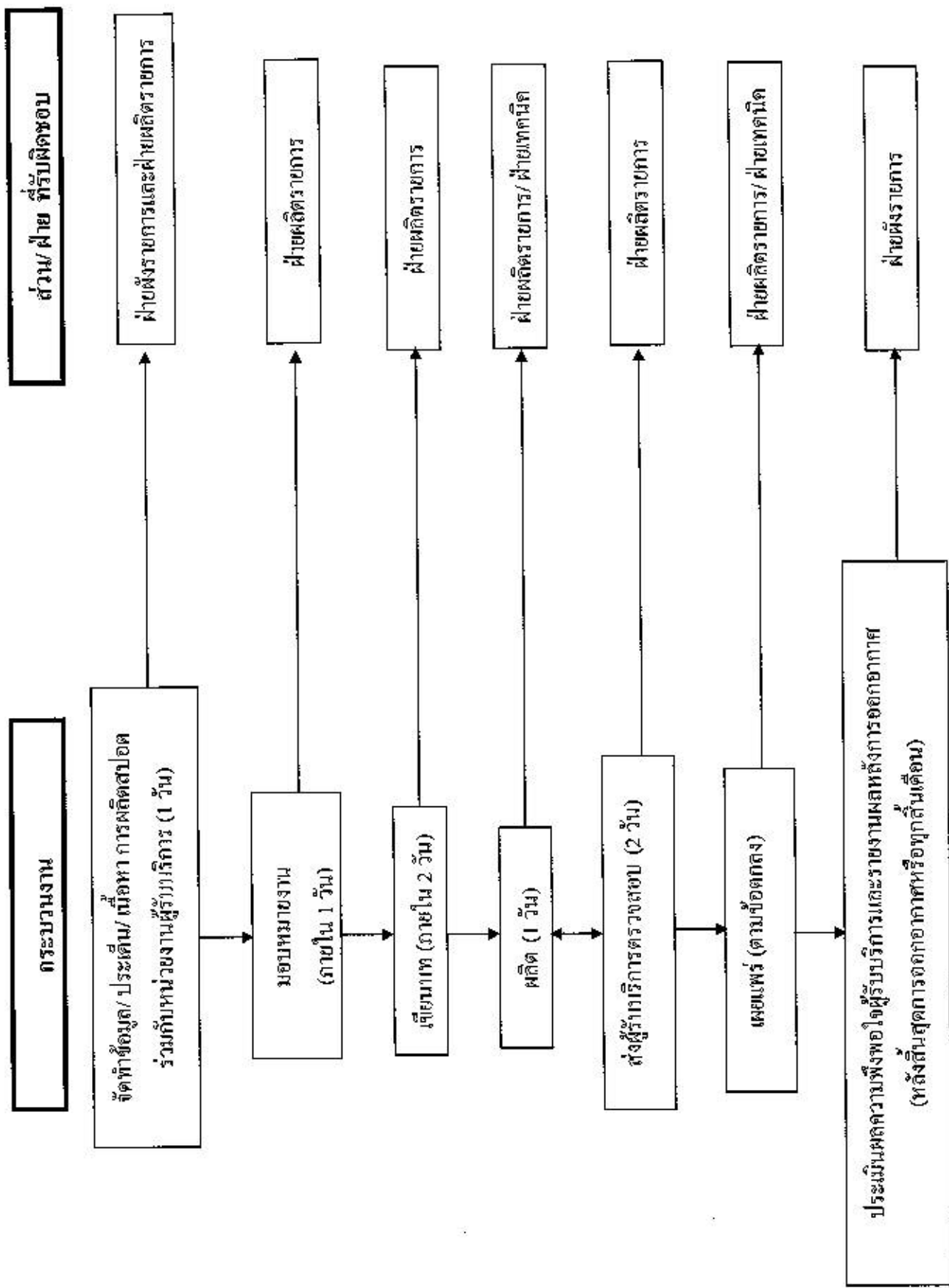

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ** ผู้บริหาร**
ผู้บริหารกรมประชาสัมพันธ์
ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (ผอ.สวท.)
ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขต 1 – 8 (ผอ.สปข.)
ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (ผ.สวท.)
 = รับผิดชอบการผลิตและเผยแพร่สปอตและรายการ
- ** ผู้อำนวยการส่วน/ หัวหน้าฝ่าย**
 = มอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการผลิต และ/ หรือ เผยแพร่สปอตและรายการ
- ** นักสื่อสารมวลชนและนายช่างไฟฟ้าสื่อสาร**
 = กำหนดวัตถุประสงค์/ กลุ่มเป้าหมาย/ รูปแบบสปอตและรายการ
 = จัดทำบทสปอตและรายการ
 = ผลิตรายการสดหรือบันทึกเสียง
 = ตรวจสอบคุณภาพสปอตและรายการ

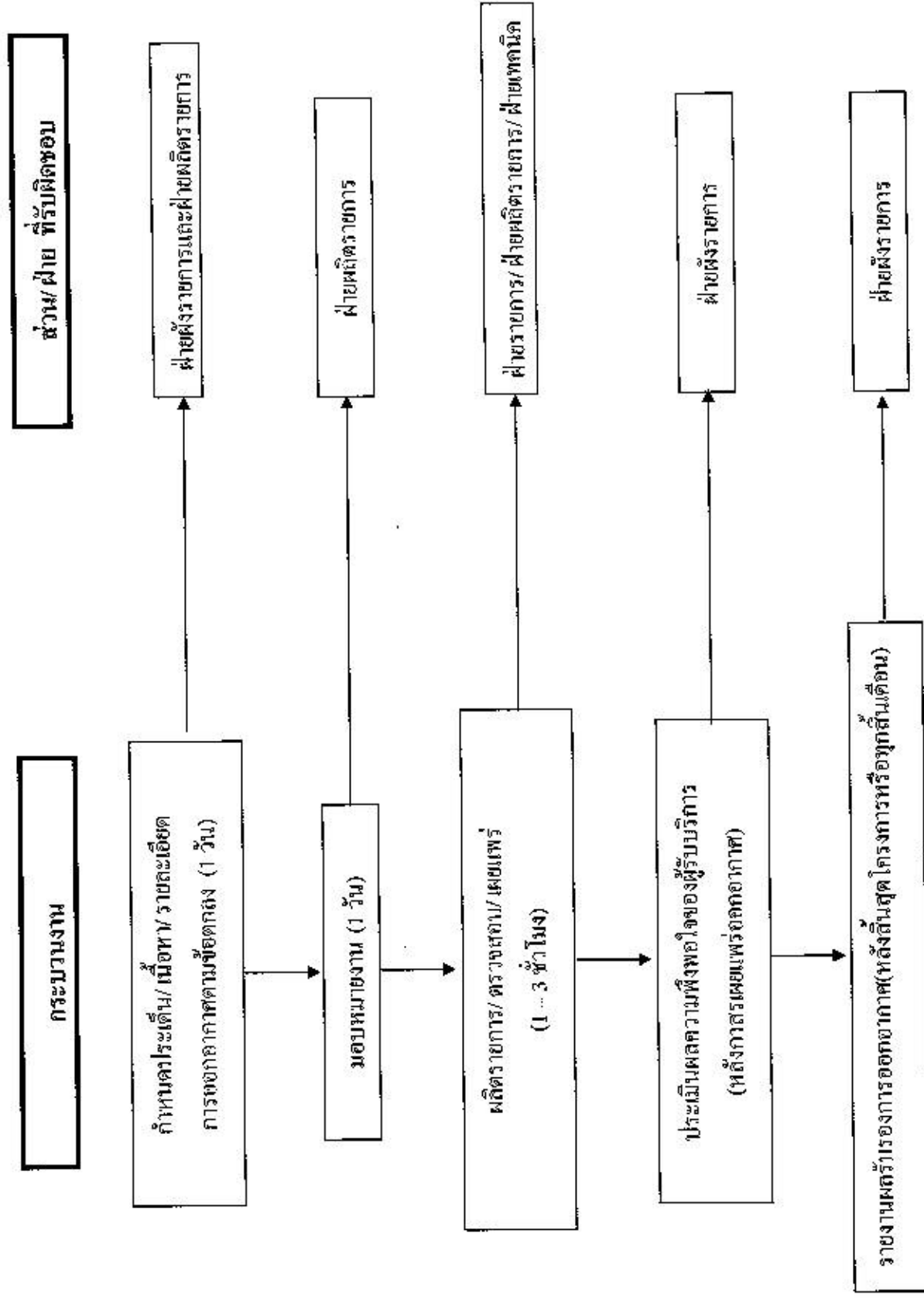
ผังกระบวนการผลิตและเผยแพร่สไลด์วิทยฐานะชายเสียง (Work Flow)

กระบวนการผลิต

ส่วน/ฝ่าย ที่รับผิดชอบ

ผังกระบวนการผลิตและเผยแพร่รายการวิทยุกระจายเสียง (Work Flow)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการเตรียมการ

⇒ เตรียมการผลิตและเผยแพร่สปอต/ รายการ

- 1.1 รับหนังสือจากหน่วยงานหรือผู้รับบริการและมอบหมายผู้รับผิดชอบ
- 1.2 ประสานผู้รับบริการ จัดทำข้อตกลงในการผลิตและเผยแพร่
- 1.3 สรุปข้อตกลงพร้อมทำหนังสือแจ้งตอบรับบริการให้บริการแก่ผู้รับบริการ
- 1.4 ประสานข้อมูลและเนื้อหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่ขอรับบริการ บรรจุลงผังรายการตามวัน เวลา ที่กำหนดในข้อตกลง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการผลิต

⇒ 2.1 ขั้นตอนการผลิตสปอต

- 2.1.1 ค้นคว้า ศึกษา ข้อมูลจากช่องทางต่าง ๆ
- 2.1.2 พิจารณาแนวทางการเขียนบท, คิดข้อความ, ทำบทร่าง, ตรวจสอบบทและแก้ไข, จัดพิมพ์ พร้อมทำสำเนาส่งให้หน่วยงานที่ขอรับบริการตรวจสอบ
- 2.1.3 นัดหมายผู้อ่านสปอต/ ช่างเทคนิค และจองห้องบันทึกเสียง
- 2.2.4 จัดหาดนตรี เสียงประกอบ
- 2.1.5 ชี้แจงความต้องการแก่ผู้อ่านสปอต และให้ช่างเทคนิคบันทึกเสียงผู้อ่าน
- 2.1.6 ควบคุมการผลิต โดยช่างเทคนิคเป็นผู้ปรับแต่งเสียงอ่าน/ ผสมเสียงดนตรี/ เสียงประกอบ/ ตัดต่อให้ได้ความยาวตามเวลาที่กำหนด
- 2.1.7 ตรวจสอบคุณภาพของสปอตและบันทึกค้นฉบับลง sever
- 2.1.8 ทำหนังสือแจ้งฝ่ายรายการ พร้อมแนบบท เพื่อบรรจุลงผังรายการและเผยแพร่ ออกอากาศต่อไป

⇒ 2.2 ขั้นตอนการผลิตรายการ

- 2.2.1 ค้นคว้า ศึกษาข้อมูล จากช่องทางต่าง ๆ
- 2.2.2 กำหนดประเด็นและผู้ร่วมรายการ (กรณีมีสัมภาษณ์)
- 2.2.3 เขียนบทรายการ ตรวจสอบ แก้ไข จัดพิมพ์
- 2.2.4 ทำสำเนาส่งให้ผู้รับบริการตรวจสอบ
- 2.2.5 จัดทำไตเติ้ล/ จิงเกิ้ล ประจำรายการ
- 2.2.6 จัดหาดนตรี/ เสียงประกอบ/ นัดหมายผู้ร่วมรายการ

2.2.6 กรณีรายการเว็บ จองห้องบันทึกเสียง/ บันทึกเสียงรายการ โดยช่างเทคนิคและบันทึก
รายการลง sever เพื่อเผยแพร่ออกอากาศ พร้อมสำเนารายการที่ผลิตเสร็จสมบูรณ์
แล้วพร้อมบทส่งให้ฝ่ายรายการ

2.2.7 กรณีรายการสด จัดรายการที่ห้องส่ง/ นอกสถานที่

⇒ 2.3 ฝ่ายผังรายการ จัดเก็บรวบรวมหลักฐานการออกอากาศเพื่อการตรวจสอบย้อนหลัง

ขั้นตอนที่ 3

⇒ ขั้นตอนหลังผลิตสปรอด/ รายการ

3.1 รายงานผลรับรองการออกอากาศ

3.2 ประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับบริการ

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

๘ มาตรฐานระยะเวลา ▼

1 สัปดาห์ (3 ขั้นตอน)

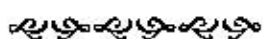
๙ มาตรฐานในเชิงคุณภาพ ▼

- ▶ ผลิตภัณฑ์และรายการตรงตามวัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมาย
- ▶ ใช้รูปแบบและเนื้อหาได้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
- ▶ ผู้อ่านสปอและผู้คั่นนินรายการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง
- ▶ ความสมบูรณ์และความน่าสนใจของเนื้อหา
- ▶ คุณภาพเสียงชัดเจน
- ▶ การออกอากาศครอบคลุมพื้นที่บริการ
- ▶ สามารถให้บริการได้รวดเร็วตามระยะเวลาที่กำหนด

ระบบติดตามประเมินผล

- บันทึกสถิติการขอรับบริการของผู้รับบริการ
- บันทึกสถิติการสอบถามข้อมูล และความเห็นของผู้ฟังทางโทรศัพท์/จดหมาย
- จัดจ้างสำรวจความคิดเห็นผู้ฟัง (กรณีมีงบประมาณสนับสนุน)

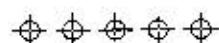
เอกสารอ้างอิง

- ✘ กฎหมาย ระเบียบ วิद्यุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ กรมประชาสัมพันธ์ พ.ศ.2547
- ✘ จรรยาบรรณสื่อมวลชน
- ✘ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- ✘ อัตราการผลิตและเผยแพร่สปอตและรายการวิทยุ
- ✘ อัตราค่าเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์
- ✘ คำสั่งมอบอำนาจ ผอ.สวท. ลงนามรับเผยแพร่ (คำสั่ง กปส.ที่ 283/ 2550)
- ✘ คำสั่งกรมประชาสัมพันธ์ ที่ 399/ 2550 เรื่องคิดอัตราค่าเผยแพร่
- ✘ คำสั่งมอบอำนาจ ผอ.สวท. มีอำนาจพิจารณาปรับลดอัตราค่าเผยแพร่ (คำสั่ง กปส.ที่ 636/ 2550)

แบบฟอร์มที่ใช้

- ผังการบรรจุสปอตและรายการเพื่อเผยแพร่
- บทสปอตและรายการวิทยุ
- ผังรายการออกอากาศประจำวัน
- แบบฟอร์มการจัดทำบทสปอตวิทยุ
- แบบฟอร์มการขอใช้ห้องบันทึกเสียง
- แบบฟอร์มการส่งสปอตและรายการเพื่อเผยแพร่
- แบบฟอร์มรายงานการผลิตรายการประจำเดือน
- แบบฟอร์มขอสำเนาสปอตและรายการที่ออกอากาศแล้ว

ภาคผนวก

- ★ ตัวอย่างบทสปรอตและรายการวิทยุ
- ★ อัตราค่าเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ (คำสั่ง กปส.ที่ 399/ 2550)
- ★ ศัพท์เทคนิคที่ใช้ในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง

ศัพท์เทคนิคที่ใช้ในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง	
คำศัพท์	คำแปล
Format clocks	การวางเวลาในการจัดรายการ
Jingle	เพลงสั้น เพื่อเป็นตัวบอกช่วงต่าง ๆ เช่น ช่วงเกมท์ ช่วงกลางวัน
I.D. Station	จึงเกิดอย่างเป็นทางการประจำสถานี
Drop In	เสียงสั้น ๆ ใช้ในวาระต่าง ๆ
Dry Voice	เสียงเปล่า ๆ ไม่มีดนตรี และ ซาวนด์เอฟเฟ็ค
Fade In	เสียงค่อย ๆ ค้างขึ้น
Fade Out	เสียงค่อย ๆ เบาลง
Fade Under	ลดเสียงให้เบาลงกว่าเสียงอื่น ๆ เช่น คำพูด หรือ เสียงสัมภาษณ์
Background Music	เพลงประกอบ เพลงฉาบหลัง
Dead Air	ไม่มีเสียงออกอากาศ เสียงเงียบ
On Air	ออกอากาศ
Live	รายการสด
Vox Pop	เสียงสัมภาษณ์สั้น ๆ เพื่อแสดงความคิดเห็น
Phone In	การ โทรเข้าไปในรายการวิทยุ
Talk Back	เสียงโต้ตอบ
Prime Time	ช่วงเวลาที่มียุฟังมาก ๆ
Radio Spot	โฆษณาในรายการวิทยุ
SFX	เสียงประกอบที่มีตามธรรมชาติ เช่น เสียงปรบมือ เสียงรถวิ่ง
Special FX	เสียงประกอบที่ไม่มีตามธรรมชาติ เช่น เสียง Robot
Single	เพลง 1 เพลงที่ส่งมาจากค่ายเพลง
E.P. Extended Play	แผ่นที่วางจำหน่ายทั่วไป มีเพลง 5- 7 เพลง
Target Audience	กลุ่มผู้ฟัง
Style	ลีลาการพูด
Air Time	เวลาออกอากาศ

ศัพท์เทคนิคที่ใช้ในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง	
คำศัพท์	คำแปล
Programme Director	ผู้อำนวยการผลิต
Producer	ผู้ผลิตรายการ
Creative Team	กลุ่มนักสร้างสรรค์
Presenter or DJ	ผู้ดำเนินรายการ
Programme-Co	ผู้ช่วยผู้ดำเนินรายการ
Announcer	ผู้ประกาศ
Technician	ช่างเทคนิค
Specialist or Guest Speaker	วิทยากรหรือแขกรับเชิญ
Radio Studio	ห้องจัดรายการวิทยุ
Master Control Room	ห้องควบคุมหัดัก
Studio Recording	ห้องบันทึกเสียง
Editing room	ห้องตัดต่อ
Source	แหล่งเสียงต่างๆ
Disc Jockey	การประกาศในรายการเพลง
Talk Show	รายการสนทนา
คำศัพท์ต่าง ๆ ของการจัดอันดับเพลงรวมทั้งการรายงานชาร์ต	
New Release, New Comer	เพลงที่เพิ่งมาใหม่
New Entry	เข้าอันดับใหม่ สัปดาห์แรก
Hi Position	ตำแหน่งสูงสุดในชาร์ต
Highest entry	เข้าอันดับสูงสุดประจำสัปดาห์
Re entry	หลุดจากชาร์ตไปแล้ว เข้ามาใหม่

